

نهخشمه‌یهک بۆ دامەزراندنی سوپای پیشمرگەی کوردستان

پیشنيارييکى کراوه بۆ بەر ديدى بەرئازان:

سەرۆكايەتى هەريمى کوردستان

ئەنجومەنی وەزيران

پەرلەمانى کوردستان

جەماوەرى کوردستان

پارىزەر كاميل ژير

مەترسیدارترین ديارده بۆ قەوارەيمى سیاسىي وەك هەريمى کوردستان، نەبۇونى سوپايمى يەكگرتۇرى حکومەتى هەريم و بۇونى دوو سوپاى حىزبىي وەك ئەمەن ئىستا بە (80 و 70) ئى پیشەرگە ناوئەبرىن! راستە ئەم دوو سوپايه لەبارودو خىكى نائاسايىدا دروستبوون، بەلام نابى تاسەر بەردوامىن. ئەگەر لەرىنى رېكەوتتىكەمە يەكەنەخaran، ئەبى بىر لەرىگايەكتىر بىرىتىمە. جەڭلەمە، نەتەوەيەكى دىل و ژىردەسەي وەك كورد كە بەرىئازاي مىزۋەكە لەزىزەرەشە لەناوبرىندابوھو ئەبى، پیويسەتە ھەممۇ تاكەكانى، نېرو مى، مەشقىپىكراوى سەربازى و شارەزاي بەكارەتىنى چەكىن و بەگىانىكى نەتەوەبىانە پەرەورەد بىرىن.

بۇ ئەمە مەبەستە، كورتەي پەزىزە رەشنووسى ياسايمەك پیشنيار ئەكمەن وەك نەخشەيەك بۆ دامەزراندى سوپايمى نىشتمانى و مەشقىپىكراوى گەنغانى هەردوو رەگەزى نېرە مىي كورد كە بەرەبەرە ھەممۇ تاكەكانى كۆمەل ئەگەرەتىمە ياساكمەش ناوئەنلىرى (ياساى سوپاى پیشەرگەی کوردستان) بەپى ئەم مادانەي خوارەوە :

م-۱: پیويسەتە لەسەر ھەممۇ گەنجىك، نېر ياخىن، كە ۱۸ سال تەمەن تەواو ئەكەت، بەشدارىي خولىكى مەشقى سەربازى و فېرىبونى بەكارەتىنى چەكى جەنگ بکات بۇ ماوەي ۳ مانگ كە بىرىتىيە لەمانگەكانى تەمۇزو ئاب و ئەيلولى ھەممۇ سالىك لە يەكىك لە نزىكىتىن بنكەي پۆلىسى گەرەكەكەي ياخىن بەنکەيەكىتىر.

م-۲: دوای تموابۇونى خولەكە، ئەم بەنکەيە ناسنامەيەك ئەدات بەمە كەسانە لە خولەكەدا سەركەمەتتو ئەبن. ئەوانەي سەركەمەتتو نابن، بۇيان ھەمە سالەكانى ئايىدە بەشدارىي خولىتىر بکەن تا سەرئەكەمەن.

م-۳: لەدوای دەرچۈونى ئەم ياسايمە، ئاماڻ بۆكراوان لە م-۱ ئى سەرەوە لە ھەممۇ ماقىكى شارستانى بېيەش ئەبن وەك مافى خويىن، دامەزراندن، ملکدارى، شوقىرى، ھاو سەرگىرى و هەند ئەگەر خاونى ئەم ناسنامەيە نەبن كە لەبنكەي مەشقىپىكراوى ئەپياندرىتى بە پىي نموونەيەكى وەكىيەك كە وەزارەتى پیشەرگە بىريارى لەسەر ئەداو ئەينىزى بۇ بەنکەكان.

م-۴: ئەم ياسايىه ئەوانە ناگریتەوە كە ئىستا پىشىمىرگەن يا پۆلىسنى. ئەوانەش ناگریتەوە كە توانى جەستەييان نىھ بۇ بەشدارى لە خولەدا بە رايپۇرتى لېزنىيەكى پىزىشى كە ئاراستەنەن بەنکىيەكى پۆلىسى ئەكەن و ئەن بەنکىيەش ناسنامەنى تايىەتىي بۆئەكەن.

م-۵: هەر سەركەم تووچىك لە خولانەدا بۆيەمە داوابكى بچىتە سوپاى پىشىمىرگەنى كوردىستانى پىشىنەكار اوھە لەم رىيگىيانەوە:

1: كۆلۈجى ئەفسەران ۴ سال بۇ ئەوانەنى بروانامەنى ئامادەييان ھەمە يا هەر بروانامەنى كەنەن بە ئامادەبىي. كۆلۈجى پىزىشى سەربازى ۵ سال بۇ دەرچوانى ئامادەبىي بەمشى زانستى بەپىي ئەن نەرانەنى بۇ سکولى پىزىشى زانكۆكانى كوردىستان دىيارىئەكرى.

ب: پەيمانگەنى ياوەر ئەفسەران (نائىب زابت) ۳ سال بۆئەوانەنى بروانامەنى ناوەندىييان ھەمە.
ت: خولى پەمدار ۱ سال بۆئەوانەنى دەرچوانى شەمشى بەنەرەتىن.

ج: خولى سەربازى ۶ مانگ بۆئەوانەنى هىچ بروانامەنى كەنەن نىھ
ھەممو ئەن توانىيانە شەرفى پىشىمىرگەيەتىيان پىئەبەخشرىت.

م-۶: ئەم توانىيانە م-۵ وابەستەنەن بە وزارتى پىشىمىرگەمەن و وزارتى رىكارى كارگىرى و دارابى و ياسايىي و فەوجەكانىيان بۇدىيارى ئەكەن. هەروەها وزارت مامۆستاو راھىنەر لەكۆلۈجە سەرباز بىيەكان و لەھىزەكانى ئىستاپىشىمىرگەمەن تەنسىب ئەكەن بۇ مەشق و راھىنەن تواناكانى م-۵ ئى سەرەوە.

م-۷: وزارت بۇ هەر سالىك ژمارەنى تواناكانى م-۵ بەپىي پىويسىت دىيارى ئەكەن.

م-۸: ماوهى راژە خانەنىشىنى و بىرى مۇوچەمەن پاداشت و ئافھەرين و پلەبەرزىز كەنەنەوە سزادان و هەر رىكاريلىكى پىويسىت، بە ياسايىت دىيارى ئەكەن.

م-۹: سوپاى پىشىمىرگەنى كوردىستان لە وزىرەوە تا ھەممۇ ئەندامانى سوپاکە ئەمبى دوورىن لە پەيوەندىي پارتايەتىيەوە.

بەوجۇرە، ئەگەر ئەم پەرۋەمە بخەرىتە بوارى جىيەجىكەنەوە، حەكومەتى ھەرىم ئەبىي بەخاونى سوپاى خۇى وەك دەولەتتەنەن، مەترىسيي شەپىرى ناوخۇ نامىنى، ھەممۇ نەوەكانى خوار ۱۸ سالىمان، بەرەبەرە، ئەبنە شارەزا لە بەكارەينانى چەكداو لەكاتى پىويسىتدا چەكدارئەكەن و ئەبنە پىشىوانى سوپاى پىشىمىرگەنى كوردىستان و بەرگەريكار لەمەل و نىشتمانى خۇيان كە ئەمە بۇ كوردى ستەمدىدە ئەبىتە رىڭر لەمەترىسيي ئەنفالىكىتىر دووبار نەمبوونەوە شەنگالىكىتىر. با وانەيەك لە كۆبانىتى خۇر اگرىشەمەن وەرگەرەن. با جارىكىتىر پشت نەكمەنە دۇزمەن. بەرگەرى لە نەتەمەنە نىشتمان ئەركى ھەممۇ تاكىكى كۆملە بەپىي توانىيان. پىشىمىرگە قارەمانەكانى ئىستاشمان لەگەل ھەلکشانى تەمەنیاندا، لەبەرە خانەنىشىن ئەبنە و ئەركەكانىيان ئىسپەرن بە نەوەكانى دواى خۇيان، ئەوانەنى ئەم ياسايىه ئەيانگەرىتەوە.
بەھيام بىرمەندان و شارەزايىنى بەرپىز، نەخشەكە دەولەمەندىر بىمن.